8A.B

Алгебра

Тема уроку: Урок узагальнення з теми «Квадратні рівняння».

Мета уроку: систематизувати знання про види квадратних рівнянь та способи їх розв'язання, тренувати вміння розв'язувати квадратні рівняння за формулами та складати математичну модель до задачі; розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу, зосередженість; виховувати наполегливість, старанність у навчальній діяльності.

Хід уроку

КВАДРАТНІ РІВНЯННЯ

Квадратним рівнянням називають рівняння вигляду $ax^{2} + bx + c = 0$, де x – змінна, a, b і c – деякі числа, причому $a \neq 0$.

Числа a, b і c називають коефіцієнтами квадратного рівняння. Число а називають першим коефіцієнтом, число b – другим коефіцієнтом, число c – вільним членом.

Якщо у квадратному рівнянні $ax^2 + bx + c = 0$ хоча б один з коефіцієнтів b або c дорівнює нулю, то рівняння називають неповним квадратним рівнянням.

ФОРМУЛА КОРЕНІВ КВАДРАТНОГО РІВНЯННЯ

Вираз $b^2 - 4ac$ називають дискримінантом квадратного рівняння $ax^2 + bx + c = 0$.

$$ax^2+bx+c=0,\ a\neq 0,\ b\neq 0,\ c\neq 0$$
  $D=b^2-4ac$ Якщо $D>0,$ то $x_1=\frac{-b+\sqrt{D}}{2a},$ $x_2=\frac{-b-\sqrt{D}}{2a}$ Якщо $D=0,$ то коренів немає

Якщо x_1 і x_2 — корені квадратного рівняння $x^2+px+q=0$, то

$$x_1 + x_2 = -p; x_1 \cdot x_2 = q.$$

Якщо x_1 і x_2 — корені квадратного рівняння $ax^2 + bx + c = 0$, то

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a}; \ x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a}.$$

Розв'язування вправ

2 1017. Розв'яжіть рівняння:

1)
$$1,8x^2=0$$
;

$$2) 2x^2 - 32 = 0;$$

2)
$$2x^2 - 32 = 0$$
; 3) $5x^2 - 7x = 0$;

Розв'язання:

1)
$$x^2 = 0$$

2)
$$2x^2 = 32$$

$$3) x(5x-7) = 0$$

$$x = 0$$

$$x^2 = 16$$

$$x = 0$$
, $x = \frac{7}{5}$.

1032. Знайдіть суму і добуток коренів рівняння:

x = 4, x = -4.

1)
$$x^2 + 17x + 60 = 0$$
;

2)
$$x^2 - 12 = 0$$
;

Розв'язання:

За Теоремою Вієта:

1)
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -17 \\ x_1 \cdot x_2 = 60 \end{cases}$$

2)
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = 0 \\ x_1 \cdot x_2 = -12 \end{cases}$$

Завдання 3: Розв'яжіть рівняння:

a)
$$\frac{x-1}{x+2} - \frac{x+1}{x-2} + \frac{2x+8}{4-x^2} = 0$$
.

Розв'язання:

$$\frac{x-1}{x+2} + \frac{x+1}{x-2} + \frac{2x+8}{4-x^2} = 0.$$

ОДЗ:
$$\begin{cases} x \neq 2, \\ x \neq -2. \end{cases}$$

$$\frac{x^2-x-2x+2+x^2+2x+x+2-2x-8}{(x-2)(x+2)}=0.$$

$$2x^2-2x-4=0$$
;

$$x^2 - x - 2 = 0$$
,

$$x_1 = 2$$
 — не входить до ОДЗ.

$$x_2 = -1.$$

Відповідь: –1.

6)
$$\frac{3x-5}{x^2-1} = \frac{3x+2}{x^2+x} - \frac{6x-5}{x^2-x}$$
.

$$\frac{3x-5}{(x-1)(x+1)} - \frac{3x+2}{x(x+1)} + \frac{6x-5}{x(x-1)} = 0;$$
 ОДЗ:
$$\begin{cases} x \neq 0, \\ x \neq 1, \\ x \neq -1. \end{cases}$$

$$\frac{3x^2-5x-3x^2+3x-2x+2+6x^2-5x+6x-5}{x(x-1)(x+1)}=0;$$

$$6x^2 - 3x - 3 = 0$$
:

$$2x^2 - x - 1 = 0$$
.

$$D = 1 - 4 \cdot 2 \cdot (-1) = 9$$

$$x_1 = \frac{1+\sqrt{9}}{2\cdot 2} = 1$$
 — не належить ОДЗ

$$x_1 = \frac{1 - \sqrt{9}}{2 \cdot 2} = -\frac{1}{2}$$

Відповідь: $-\frac{1}{2}$.

Задача

Оператор комп'ютерного набору має за певний час набрати 180 сторінок тексту. Однак виконав цю роботу на 5 год раніше, бо за 1 год набирав на 3 сторінки більше, ніж планував. Скільки сторінок оператор набирав за годину?

Розв'язання:

Нехай оператор набирає за 1 год x сторінок, тоді за планом він виконав би роботу за $\frac{180}{x}$ год. Але, набираючи за 1 год (x+3) сторінок, він

виконає роботу за
$$\frac{180}{x+3}$$
 год. Тоді $\frac{180}{x} - \frac{180}{x+3} = 5$. ОДЗ: $\begin{cases} x \neq 0, \\ x \neq -3. \end{cases}$

$$\frac{36}{x} - \frac{36}{x+3} - 1 = 0; \frac{36x + 108 - 36x - x^2 - 3x}{x(x+3)} = 0; x^2 + 3x - 108 = 0;$$

$$x_1 = 9$$
,

 $x_2 = -12$ — кількість сторінок не може бути від'ємною.

Отже, оператор набирав 9+3=12 сторінок за день.

Відповідь: 12 сторінок.

(3) 1034. Різниця коренів квадратного рівняння $x^2 + 2x + q = 0$ дорівнює 6. Знайдіть ці корені та коефіцієнт q.

$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -2 \\ x_1 \cdot x_2 = q \end{cases}$$
$$\begin{cases} x_1 + x_2 = -2 \\ x_1 - x_2 = 6 \end{cases}$$

Розв'яжемо систему рівнянь методом додавання: $x_1 = 2$, $x_2 = -4$.

$$x_1 \cdot x_2 = q$$
$$q = 2 \cdot (-4) = -8.$$

Домашне завдання:

Повторити §20-23.

Підготуватись до контрольної роботи.

Виконати онлайн-тестування:

https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=4191841